

Hodnotící zpráva o plnění priorit Strategie rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje za rok 2015

Obsah

1. Úvod.....	1
2. Sběr dat	1
3. Sledované indikátory.....	2
4. Základní priority a jejich plnění.....	2
5. Využívání dotačních titulů	4
6. Podpora subjektů v území.....	6
7. Akční plán	7
8. Dlouhodobý vývoj.....	7
9. Závěr.....	8

1. Úvod

Strategie rozvoje územního obvodu (SROK) je zpracovávána dle zákona č. 248/2000 Sb., o podpoře regionálního rozvoje. Zákon také předpokládá pravidelné vyhodnocování dokumentu a jeho provázání se Strategií regionálního rozvoje ČR.

SROK je dokumentem, který zasahuje prakticky do všech činností Olomouckého kraje. Dokument se využívá k vyjádření souladu se záměry subjektů v území, které žádají o dotaci v dotačních programech Olomouckého kraje i některých dotačních programech EU. Vyhodnocení a akční plán SROK slouží také k práci se Strategií regionálního rozvoje ČR, jako podklad pro tvorbu samosprávných koncepcí OK, k nastavení priorit u dokumentů obcí, mikroregionů atd. Proto nastavení priorit SROK vychází z návrhu odborníků, který je konzultován se zástupci samosprávy i subjektů v území.

V souladu se směrnicí č. 3/2008, Metodika zpracování střednědobých koncepcí a Programu rozvoje územního obvodu Olomouckého kraje, je každoročně zpracováno vyhodnocení plnění priorit SROK. Vyhodnocení SROK se omezuje pouze na činnost Olomouckého kraje, tedy tu část, kterou mohou Zastupitelstvo Olomouckého kraje a další orgány kraje přímo ovlivnit.

2. Sběr dat

SROK představuje propojení mezi strategickými materiály za různé oblasti (vzdělávání, sociální služby, životní prostředí atd.). Ideálem je systematická práce se všemi strategiemi tak, aby vyhodnocení SROK představovalo jen souhrn výstupů z těchto strategií a zhodnocení ze souhrnného hlediska. K tomu zatím nedochází.

Vyhodnocení SROK bylo zpracováno na základě podkladů od odborů krajského úřadu, mimo čistě servisních odborů (odboru majetkového a právního, odboru správního, legislativního a Krajského živnostenského úřadu a útvaru interního

auditu). Sběr údajů o realizovaných a připravovaných činnostech se uskutečnil v lednu a únoru roku 2016.

V roce 2015 podle předběžných údajů činily výdaje Olomouckého kraje 11,5 mld. Kč, z toho 7,4 mld. Kč představovaly účelové investiční a neinvestiční dotace, které přes rozpočet kraje pouze „proteklý“. Jedinou výjimkou byla účelová dotace na zajištění sociálních služeb, kdy Olomoucký kraj odpovídá za způsob zajištění sociálních služeb a určuje, komu a jaká výše dotace bude přiznána.

Hodnocení SROK zahrnuje činnosti, na které bylo vynaloženo přes 2,8 mld. Kč, což zahrnuje většinu výdajů Olomouckého kraje mimo provoz.

Současně s hodnocením roku 2015 byl zpracován akční plán SROK na rok 2016.

3. Sledované indikátory

V současné době nejsou dány povinné indikátory, které má SROK sledovat, ani z úrovně ministerstev nejsou vyžadovány konkrétní údaje, které by měla SROK sledovat.

Pro účely číselného vyjádření je sledován „počet podpořených činností“ Olomouckého kraje. Kde se činností rozumí samostatné projekty, další aktivity související s výdaji odborů a organizací zřizovaných krajem, včetně neinvestičních plnění cílů koncepcí.

Z důvodu možnosti porovnat význam činností jsou sledovány vynaložené výdaje. Dále je uvedeno, jestli se jedná o investiční nebo neinvestiční činnost.

Mimo tyto základní indikátory SROK jsou uváděny i hlavní indikátory, které odbory samy sledují, ať z důvodu hodnocení vlastních koncepcí nebo doložení výstupů dotačních projektů.

4. Základní priority a jejich plnění

SROK stanovuje celkem šest dlouhodobých priorit, které mají přispět k vyváženému rozvoji Olomouckého kraje.

- A. Rozvoj lidských zdrojů
- B. Podmínky pro život obyvatel
- C. Ekonomika a inovace
- D. Dopravní dostupnost a obslužnost
- E. Udržitelný rozvoj
- F. Efektivní správa území

Těchto šest dlouhodobých priorit se skládá z 35 střednědobých priorit, které postihují spektrum činností vedoucích k rozvoji kraje do roku 2020.

Samotný Olomoucký kraj však nepokrývá, ani nemůže pokrýt, celé spektrum rozvojových aktivit. Proto se ve vyhodnocení ukazuje, že činnost kraje se některých priorit pouze dotýká (např. železniční doprava), v některých se soustředí na podporu druhých subjektů (např. podpora podnikání) a v jiných se naopak výrazně angažuje samotný kraj (např. silniční infrastruktura).

Příloha č. 1 – Hodnotící zpráva o plnění priorit SROK za rok 2015

Plnění priorit SROK v roce 2015	Počet podp. činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	112	74 562	151 826
A.2 Podpora zaměstnanosti	207	11 656	33 624
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	62	1 876	2 596
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	861	104 316	104 316
A.5 Péče o kulturní dědictví	73	60 666	80 222
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	84	78 562	162 531
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	192	734 549	803 365
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	68	1 187	49 821
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	78	17 000	17 000
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	14	1 955	1 955
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	49	2 205	6 700
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	74	13 232	17 639
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	95	313 917	1 082 543
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	6	4 699	12 368
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	34	46 250	46 250
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	6	755	3 644
E.3 Dosažení energetických úspor	19	100 260	230 503
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	49	702	1 572
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	255	13 336	15 609
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	11	900	2 492
F.2 Plánování a řízení rozvoje	10	3 606	3 606
F.3 Rozvojová spolupráce	53	7 394	9 248
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	300	7 300	7 300
Celkový součet	2 711	1 600 885	2 846 630

Podpoře subjektů v území je věnována samostatná kapitola. Olomoucký kraj se především stará o svěřenou infrastrukturu. Dále se aktivně podílí na zvyšování kvality výuky a její přizpůsobování trhu práce. Důležité jsou také aktivity v oblasti cestovního ruchu.

Plnění priorit SROK v roce 2015: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	24	136 709	1	279
A.2 Podpora zaměstnanosti	0	0	33	21 968
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	0	0	14	1 310
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	0	0	0	0
A.5 Péče o kulturní dědictví	9	43 305	3	4 000
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	23	133 405	0	0
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	20	133 231	3	1 624
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	0	0	4	5 847
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	2	635

Plnění priorit SROK v roce 2015: činnosti realizované Olomouckým krajem	Investice		Neinvestice	
	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)	Počet činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	0	0	0	0
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	0	0	24	9 979
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	62	1 040 401	0	0
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	0	0
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	0	0	0	0
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0	6	3 644
E.3 Dosažení energetických úspor	12	229 573	6	930
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	1	1 160	0	0
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	0	0	54	5 163
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0	11	2 492
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0	10	3 606
F.3 Rozvojová spolupráce	0	0	19	3 630
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	0	0	0	0
Celkový součet	151	1 717 784	189	65 107

Dosažené výstupy

- a. Uskutečnilo se 24 investičních projektů ke zlepšení zázemí pro výuku, ať již zhodnocením prostor školy nebo přímo vybavením učeben.
- b. Celkem 33 škol se zapojilo do projektu technického dovybavení výuky a rozvoje spolupráce s firmami a akademickou sférou.
- c. Spolu se Středomoravskou nemocnicí, a. s., kraj uskutečnil 23 investičních projektů v oblasti zdravotnictví.
- d. Olomoucký kraj uskutečnil 20 investičních projektů v oblasti sociálních služeb.
- e. Bylo opraveno nebo zrekonstruováno téměř 100 km silnic II. a III. třídy.
- f. Bylo zrekonstruováno 17 mostů a 7 křižovatek.
- g. U celkem 12 budov došlo k realizaci energeticky úsporných opatření.
- h. Asi 11 000 osob využilo rodinných pasů.
- i. Přes 4 000 osob využilo Olomouc region card.
- j. Asi 2 600 seniorů se zapojilo do seniorského cestování.
- k. Olomoucký kraj připravil 36 seminářů pro asi 900 osob.
- l. Olomoucký kraj vydal přes 12 publikací a propagačních materiálů.
- m. Olomoucký kraj prezentoval investiční příležitosti i atraktivitu cestovního ruchu na 18 propagačních akcích.

5. Využívání dotačních titulů

Rozběhnutí dotačních titulů EU pro období 2014 – 2020 nabralo velké zpoždění, díky kterému se jejich využití v roce 2015 prakticky nerealizovalo. Přes deklarované pravidlo, které umožňuje čerpat dotace EU až 2 roky po skončení určeného období, nedošlo k souběhu „nových“ a „starých“ operačních programů. Nadále tak byly hlavním zdrojem externího financování záměrů Olomouckého kraje dobíhající dotační tituly z období 2007 – 2013. Nově došlo také k uvolnění prostředků ze Státního fondu dopravní infrastruktury na opravy silnic II. a II. kategorie.

Příloha č. 1 – Hodnotící zpráva o plnění priorit SROK za rok 2015

Olomoucký kraj získal v roce 2015 na své projekty přes 1,1 mld. Kč z externích zdrojů. Nevýznamnější byl Regionální operační program Střední Morava, následovaly Státní fond dopravní infrastruktury a Operační program Životní prostředí.

Plnění priorit SROK v roce 2015: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podp. činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
Integrovaný operační program	2	7 897	36 930
Operační program Lidské zdroje a zaměstnanost	13	388	9 453
Operační program Vzdělávání pro konkurenceschopnost	33	0	21 968
Operační program Životní prostředí	14	99 620	233 006
Regionální operační program Střední Morava	39	208 706	875 071
Státní fond dopravní infrastruktury	21	73 527	353 134
Ostatní	12	2 161	6 328
Celkový součet	134	392 299	1 535 890

Z pohledu podle priorit je vidět, že čerpání dotací poměrně dobře kopíruje celkové výdaje Olomouckého kraje. To ukazuje na dvě věci.

- Olomoucký kraj efektivně čerpá nabízené dotace ve všech oblastech.
- Existující dotační tituly pokrývaly většinu činností Olomouckého kraje.

Plnění priorit SROK v roce 2015: dotace využité Olomouckým krajem	Počet podp. činností	Výdaje OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	6	28 798	93 915
A.2 Podpora zaměstnanosti	33	0	21 968
A.3 Podpora rovných příležitostí a prarodinných aktivit	10	0	720
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	0	0	0
A.5 Péče o kulturní dědictví	1	8 381	27 937
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	4	25 291	84 914
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	6	21 643	90 459
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	3	49	5 767
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	0	0	0
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	0	0	0
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	0	0	0
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	3	896	5 303
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	43	205 272	963 888
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	0	0	0
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	0	0	0
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	6	755	3 644
E.3 Dosažení energetických úspor	12	99 330	229 573
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	1	290	1 160
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	1	0	2 273
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	1	388	1 939
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0	0
F.3 Rozvojová spolupráce	4	576	2 430
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	0	0	0
Celkový součet	134	392 299	1 535 890

6. Podpora subjektů v území

Olomoucký kraj nejen čerpá dotace na vlastní činnost, ale současně poskytuje dotace dalším subjektům. Stimuluje tak činnosti v oblastech, kde Olomoucký kraj sám nepůsobí, ale také přispívá ke zvýšení atraktivity Olomouckého kraje pro své obyvatele, případně návštěvníky.

V roce 2015 Olomoucký kraj vyplatil na 2 370 dotacích přes 1 mld. Kč. Největší podíl na tom měla nově zavedená účelová dotace na zajištění sociálních služeb. V tomto případě se jedná novou zákonnou povinností Olomouckého kraje, kdy přerozděluje finanční prostředky poskytnuté státem. V roce 2015 činil souhrn účelových dotací na poskytování sociálních služeb asi 650 mil. Kč.

Tradičně nejvíce dotací (mimo výše zmíněné sociální služby) bylo směřováno na podporu kulturních, sportovních a volnočasových činností. Kraj se významně angažoval i v dalších oblastech jako rozvoj obcí, sociální vyloučení, doprava, památková péče apod.

Plnění priorit SROK v roce 2015: dotace jiným subjektům	Počet podp. činností	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A.1 Opt. systému škol a zvyšování kvality vzdělávání	87	14 838
A.2 Podpora zaměstnanosti	174	11 656
A.3 Podpora rovných příležitostí a prorodinných aktivit	48	1 286
A.4 Zlep. podmínek pro kult., sport. a volnočasové aktivity	861	104 316
A.5 Péče o kulturní dědictví	61	32 917
B.1 Optimalizace systému zajišťování zdravotní péče	61	29 126
B.2 Zkvalitňování a rozvoj sítě sociálních služeb	169	668 510
B.3 Zmírňování sociálního vyloučení	64	43 974
B.4 Podpora dalších veřejných služeb	78	17 000
C.1 Zlepšování podmínek pro podnikání	12	1 320
C.2 Podpora znalostní ekonomiky	49	6 700
C.3 Rozvoj cestovního ruchu	50	7 660
D.1 Dobudování a modernizace silniční infrastruktury	33	42 142
D.2 Modernizace železničních tratí	0	0
D.3 Zkvalitnění dopravní obslužnosti území	0	0
D.4 Zlepšování podmínek pro nemotorovou dopravu	6	12 268
E.1 Snižování dopadů lidské činnosti na životní prostředí	34	46 250
E.2 Zefektivnění odpadového hospodářství	0	0
E.3 Dosažení energetických úspor	0	0
E.4 Zlepšování ekologické stability krajiny	48	412
E.5 Ochrana přírody a krajinného rázu	201	10 446
F.1 Efektivní fungování KÚOK a PO	0	0
F.2 Plánování a řízení rozvoje	0	0
F.3 Rozvojová spolupráce	34	5 618
F.4 Rozvoj krizového řízení a integ. záchranného systému	300	7 300
Celkový součet	2 370	1 063 739

7. Akční plán

Současně s hodnocením roku 2015 byl zpracován i akční plán na rok 2016. Výchozí pro sestavení akčního plánu byl rozpočet Olomouckého kraje, schválený 18. 12. 2015 Zastupitelstvem Olomouckého kraje. Údaje z rozpočtu byly odbory aktualizovány, byly upřesněny předpokládané výdaje a doplněny projekty, které byly schváleny po jednání zastupitelstva. Připravený akční plán předpokládá celkové výdaje ve výši 2,25 mld. Kč.

Již druhým rokem se zde objevují účelové dotace na zajištění sociálních služeb ve výši cca 650 mil. Kč. Nově se také objeví kotlíkové dotace. Naopak definitivně skončily operační programy EU pro období 2007- 2013 a operační programy pro období 2013 – 2020 teprve pozvolna nabíhají.

Také systém krajských dotací se výrazně změnil.

Akční plán tak představuje především souhrn pravidelně se opakujících činností a náznak toho, kde kraj může získat další zdroje v tomto roce, ale i příštích letech.

8. Dlouhodobý vývoj

Každým rokem je do hodnocení zařazena speciální analýza. Protože v loňském roce byla schválena nová strategie rozvoje kraje, stojí za to ohlédnout se po výstupech za poslední roky.

Obdobnou metodikou je zpracováváno hodnocení SROK od roku 2011. V rámci činností realizovaných Olomouckým krajem se objevují jedinečné události a projevují se nové trendy. Z těchto důvodů není jednoduché srovnávat a spojovat jednotlivé roky. V rámci zhodnocení dlouhodobého vývoje jsme se tak zaměřili pouze na některé základní parametry.

Plnění priorit SROK v letech 2012 až 2015	Dotace poskytnuté (v tis. Kč)	Činnosti realizované OK (v tis. Kč)	Celkové výdaje (v tis. Kč)
A. Podnikání a ekonomika	82 701	48 309	131 010
B. Rozvoj lidských zdrojů	154 007	1 182 816	1 336 823
C. Doprava a technická infrastruktura	118 068	3 234 631	3 352 699
D. Kvalita života	1 766 152	1 451 062	3 217 214
Celkový součet	2 120 928	5 916 818	8 037 746

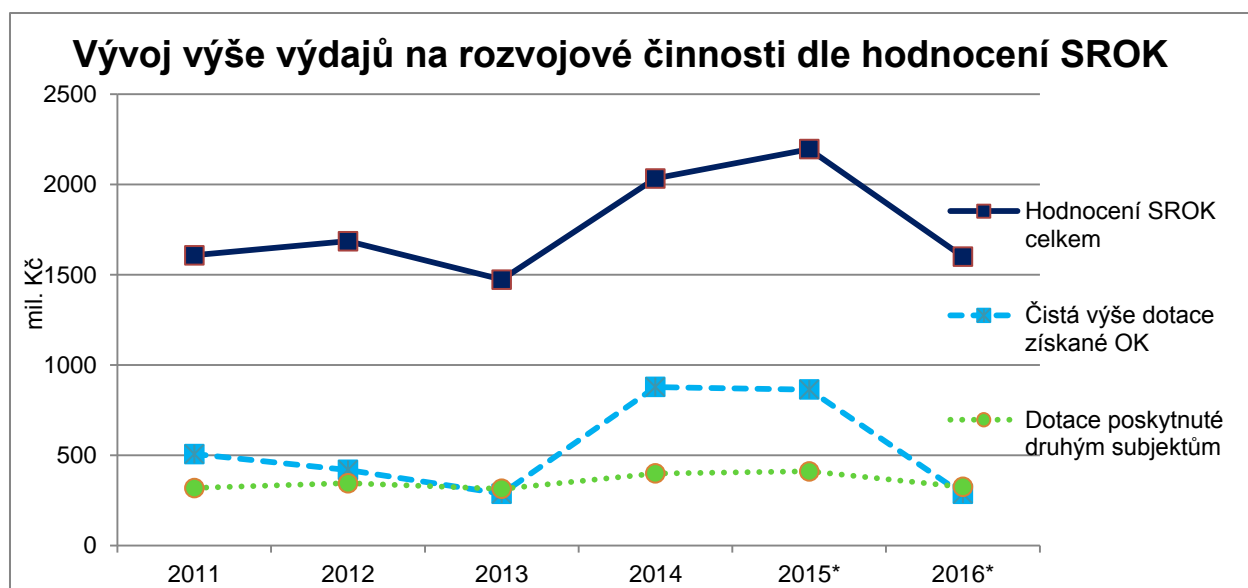
Předchozí verze SROK byla určena na roky 2012 až 2015. Celkem v těchto letech Olomoucký kraj vynaložil na rozvojové aktivity přes 8 mld. Kč, z toho asi 2 mld. Kč byly dotace jiným subjektům a asi 6 mld. Kč byla vlastní činnost Olomouckého kraje.

V prioritě A. Podnikání a ekonomika se jednalo především o podporu cestovního ruchu, ale objevili se zde i aktivity typu inovační vouchery pro zahájení spolupráce podnikatelů s výzkumnými institucemi.

Priorita B. Rozvoj lidských zdrojů zahrnuje především výdaje na rozvoj školství, rovných příležitostí a zefektivnění veřejné správy.

Investice do silniční infrastruktury byly stěžejním obsahem priority C. Doprava a technická infrastruktura.

Priorita D. Kvalita života se skládala z širokého spektra činností od podpory kultury a památkové péče, přes krizové řízení, až po sport, zdravotnictví a sociální služby.

Z hlediska vývoje je zajímavý podíl dotací, které na svou činnost Olomoucký kraj získal. Předchozí graf ukazuje, že jejich výše významně ovlivňuje rozvojové aktivity kraje. Do grafu byl doplněn i předpoklad pro rok 2016, který vychází z akčního plánu. Roky 2015 a 2016 byly z důvodu srovnatelnosti údajů očištěny o účelové dotace do sociálních služeb a dotací Státního fondu dopravní infrastruktury, kdy v roce 2015 došlo k uvolnění financí na opravy a rekonstrukce silnice II. a III. třídy.

Graf názorně ukazuje dopady úsporných opatření z let 2012 a 2013. V těchto letech byla z důvodu vysokého zadlužení kraje omezena příprava projektů a byly snižovány provozní výdaje kraje. V dalších letech následoval překotný tlak na dočerpání fondů EU (převody financí Regionálního operačního programu na vzdělávání a silniční infrastrukturu). Z hodnot předpokládaných pro rok 2016 je zřejmá nejistota, kdy žádosti o dotace se teprve předkládají, a nevíme, kolik projektů bude kraj realizovat.

9. Závěr

V roce 2015 Olomoucký kraj realizoval činnosti, jež byly v SROK uvedeny, a podporoval rozvoj regionu. Kraj úspěšně využíval existujících dotačních titulů a vhodně jimi doplňoval vlastní rozpočet.

Z hlediska regionálního rozvoje bude zlomový rok 2016. Dochází k rozběhu nových dotačních titulů EU, ale i k obměně národních dotačních titulů. Bude potřeba, aby kraj na tyto změny zareagoval a pro další rozvoj vhodně zvolil oblasti, kde bude využívat externí zdroje a kde se bude spoléhat na vlastní rozpočet. Nově zvolené oblasti priority se mohou objevit také v novém programovém prohlášení Rady Olomouckého kraje na roky 2016 - 2020.

K důležitým změnám dochází i v dotační politice Olomouckého kraje. Je zaváděn nový dotační systém, který vyhovuje legislativním změnám. Protože se jedná o zásadní změny, dozná systém určitě ještě dalších úprav.

Stále ještě není úplně zažitá spolupráce s partnery prostřednictvím Regionální stálé konference v území Olomouckého kraje a bude třeba zjistit, jak spolupráci využít při koordinaci aktivit v území i při prosazování společných cílů na národní úrovni. Vyhodnocení SROK bude také použito jako podklad pro hodnocení činností Olomouckého kraje v rámci Strategie regionálního rozvoje ČR.